Cur ñ sistit in 1.ª aõe, quã licet ē potẽs determinaõ voluntatis ad bonũ; ita ē potẽs ejus determinaõ ad ipsam aõnẽ.

Resp: voluntas prius debet ad amandũ q̃m amet, nam hæc Causalis ē vera: voluntas ideo amat, q̃ determinatur ad amandũ. Resp. ꝯ Sed dupliciter posse ꝯsiderari aõem amoris 1.º in gñe cæ efficientis, q̃ pacto ē determinaõ ad ipsum generandum; 2.º in gñe cæ finalis, nempe ut tendit ad ꝯpletũs amantis, unde illa Causalis ē vera, q̃ efficiat hunc sensũ, voluntas ideo amat prius, q̃ efficiẽ se determinat ad amandum.

Replicabis: Si cæ 2.æ se determinant, ad ab illis exit aõ, quin præcedat aliqs motio Dei, quælibet Causa 2.ª erit primũ movens, cũ 1.ª N.ª [illegible] ē falsũ: probo. Antecedens majus, q̃ cæ 2.æ possunt dici tunc moventes multiplicibus l. quia si inquiramus a q̃ dependeat illa aõ? Dicimus dependere a Deo: ꝯsequens dicitur cæ 2.æ tunc moventes, q̃ ea quæ movent, dependent dicuntur producti, et ꝯservari a Deo, ꝯque ꝯservaõ sit idem cum aõe, et hac cum motu dicitur sensus: D.ᵘˢ 1.ᵘˢ motor est cæ 1.ª 2.º potest dici D.ˢ causa 1.ª q̃ potest impedire oẽs aões cãz 2.ãz, et facere ne ipsa operent. 3.º potest dici D.ˢ cæ 1.ª ꝯde principalitatis, quũs oẽs cas 2.ªˢ superat in ꝯfecõe.

Objectio 2.ᵃ: q̃ñdo duæ Causæ ꝯcurrunt ad producendũ unũ effectũ, si una ñ prævenitur alia Causa ꝯjungenti ad operandũ; atq Deus ñ ꝯjungitur ad operandũ ꝯ la 2.ª Causalitati: ergo nãiõ dẽt una aliam præmovere. Resp. dist. maj; Si una ex his Causis ñ sit Cognoscitiva, potens q̃ operari, et applicari alteri ad hoc ut aõ egrediatur ab utraque ꝯcedo maj, si sit Cognitiva, et possit applicari alteri, nego majorem.

Cu

Cã ijs Ds sit summe cognitivꝫ, & sciat qd debet offerre
sua opationẽ, ut cooperetur cũ caꝫ 2is, nõ ẽ tñ operatio casualis,
sed prudenter considerata ut ita dicam. Obiicies 2o dependenter
maius, si prima ca cõcausꝫ nõ sit semꝑ applicata alteri, è adiungi
illã 2do maiꝫ, si sit applicata & nõ debeat exire ab extrinseco
maiꝫ cum quo nõ debeat exire a Deo sit, et creã operã quando
semꝑ sit applicata caꝫ 2is, inde ẽ, nõ coniungi casu, & fortuito
ad operandum.

Obiicies 3o Nõ illa q creã produ-
cit effectum debet dependere a Deo, qa ẽ ens extrinsecꝫ inclusiõ, ad ūꝫ
omni debet dependere a Deo: atqui data nrã sentiõ nõ cã 2a
nõ dependeret a Deo: ergo. Rñd Dist. mai., qa producta creã
nõ permota, nec applicata ꝑ ꝑprium motiõem: qa nõ de-
penderet a Deo. Et neg. mi., ad eiꝫ probationem negatur
Coña, qa licet ea nõ prodat a creã nõ permota, prodit tñ a Deo immẽ, nẽ ẽ ndi-
versificamus actionem creã ab actiõe Dei, ẽ ẽ ūna indivisibilis entitas
Lida producens a Deo, et tota a causa 2a.

Obiicies 4o Sol et astra influunt in
caꝫ sublunares aliquid ꝑvium: ergo et Ds sic influet in
caꝫ 2as. Rñd neg. Coñam, qa Sol et astra operantur effectus
sublunares tantũ immediatiõe virtutis; unde debẽt prius pro-
ducere suam virtutẽ in caꝫ sublunaribus, ut cũ illis operentur:
at nõ Ds semꝑ operatur immediatiõe virtutis et suppositi,
ut supra; et cum causis 2is cooperetur eundẽ effectum concurrendo
simultaneo.

Obiicies 5o Illa actio cã 2a et depen-
det a Deo: ergo ẽ aliquid praevium
a Deo productum in ca 2a. Rñd neg. Coñam, ut iã dixi;

illa

ita enim determinatio si sumitur in actu 1.o est ipsa virtus causae qua per suam entitatem determinatur ad operandum; si vero sumitur in actu 2.o est ipsa actualis operatio, quae immediate per se ipsam dependet ab effectu, et a causa 2.a

Resp. Fatalistae: a principio indifferenti quod indifferens non potest oriri determinatio: sed voluntas est indifferens: ergo non potest se determinare. R. negando maiorem; nam voluntas Dei etiam est indifferens ad agitandum et non agitandum creaturam, et tamen ad illam agitandam se determinat: hoc enim est de ratione potestatis liberae. ? Obiicies 5.o Omnis causa 2.a operatur virtute causae 1.ae Sed ipsa virtus debet participari per aliquam physicam motionem: ergo de 1.a R. negando minorem, sufficit enim quod participetur per hoc quod Deus ponat causam 2.am extra causas et concurrat physicam actu procedentem.

Obiicies 6.o Finitus in [illegible] non potest influere in [illegible] nisi quando accipiat virtutem a [illegible] ad hunc influxum: ergo neque causa 2.a in effectum, quin accipiat virtutem a causa 1. R. Dist. [illegible], et finitus non praemovetur per aliquid physicum ad producendum [illegible] et ita neque causa 2.a ad producendum effectum. Obiicies 7.o Causa 2. subordinata 1.ae ergo debet accipere physicum influxum. R. negando consequentiam quia subordinatur in eo quod dependeat, et non possit operari si Deus nolit.

§.us §.us

Ponuntur alia argumenta [illegible] libertate.

Obiicies 1.o quaeritur 22 dicit quod cor regis in

manu

Cor Regis in manu Dei sit ex Psalmo 158 etenim illuc manus tua deducet me et Joannis 5.o Pater meus usque modo operatur, et ego operor et Isaiae 26 omnia opera nostra operatus es in nobis. Ex quo et aliis locis videtur colligi Deum permovere causas 2.das Ad Sol. colligi Deum esse primum in omnibus nostris actionibus, et cum eis concurrere.

Obiectio 2.a Ex D. Thoma 8.o Physicorum textu 33 ibi: Utrumque igitur movere dicitur, et primum et ultimum moventium, sed magis primum; illud enim movet ultimum, sed non hoc primum, et sine primo quidem ultimum non movebit, illud autem sine hoc, ut baculus non movebit nisi moveatur ab homine: ergo sicut baculus non movebit aquam, nisi moveatur a manu, ita nec causa 2.a aget aliquid, nisi moveatur a 1.a. Item dicit 7.o Physicorum ubi dicit agentia creata non movere, nisi mota sint ab aliis non moventibus, et motum impingere producens, et producti. Sol. velle agentia non movere, hoc est non producere nisi mota, hoc est nisi producta ab alio. Sol. Nego ipsum movere non motum, hoc est producere, quin producatur ab alio.

Obiectio 3.a Pius 5.us Pontifex explicando Symbolum in Catechismo ita ait: Universa quae sunt intima virtute ad motum atque actionem ita impellit, ut quamvis efficientiam causarum 2.darum non impediat, praeveniat tamen. Ad 3.m Pontifex in Catechismo voluit esse tradere parochis doctrinam Catholicam, quod qui credit Deum universa virtute intima gubernare, id est ipsam divinam esse applicatam omnibus causis ante ad eorum operationes, quas placuerit, non praemovendo et antecedendo in eo quod semper sit praeparata ad concurrendum. Obiectio 4.a

Obj. Ang.^s D. Thom. 1. p. q. 19 art. 3. ait quod ea quae Deo ë
necessaria oportet quod ab alio determinentur: Item S. Prosper Lib. 8. S. sex-
tu 48 ait: ea, quae è ad utrumlibet, oportet quod determinentur ab alio. Ergo S. D.
in his exhibit locis statum velle nostram voluntatem, quae de se è indifferens,
determinari quoad individuum à causa 1. quae illi hanc offert sua actione ut dixi inde
omnid. S. D. ~~quoniam~~ ..

Sectio 3.ª

Operatione, seu processione quae in 1.ª constituit in actu 2.° ad operandum ad extra.

De primis operationum seu processionum ad intra adunt Theol. in materia de Trinitate, nos tamen de his statim agemus de prio quae ad extra, hoc è de Omnipotentia: quod detur in Deo ista omnipotentia, quae potest omnia producere, quae possibilia sunt è de Fide, et illud Genesis 17: ego Deus omnipotens, et ex illo Lucae 1.°: non erit impossibile apud Deum omne verbum. Probatur et ratione, quia nulla datur res quae fiat, aut fieri possit quam non dependeat ab actione libera Dei: ergo in Deo debet admitti potentia conveniens huic actioni.

§. 1.

Quomodo Omnipotentia distinguatur a Divina Volitione.

Resp. distingui virtualiter ex parte actus. Probatur quia ut unum praedicatum Divinum ita distinguatur ab alio sufficit, quod habeat diversum conceptum quoad nos; atque ita evenit in praesenti: ergo. Probatur minor quia conceptus Divinae omnipotentiae è producibile obiectum, volitionis vero è volibile: ergo distinguuntur, sicut distinguitur intellectus et volitionis, ex eo quod hic habeat pro obiecto bonum, et ille verum.

Obijcies 1.° Pater Vasquez. Probatio Scripturae ex Psalmo 142: omnia quaecumque voluit fecit, et ad Ephesios

1.°

2.º operati oïa sūt ā libū voltīj, sed et ex D. Augustino lib. meditationū Cap. 29 ubi loquens cum Deo sic inquit: Cujus voltas ē opus, cujus velle poẽ ē, qui omnia de nihilo creasti, qd ipsa volte tua fecisti. Et ex his d. litt Patris solum colligi Deum n̄ applicare operaōem suam, nisi prius voltas imperet eam, ostendens dependere ꝗ gr̄a dij oēm Creatam a voltē Dei n̄ electivē sed ꝗ. significatiōe edicti ab imperante. Et 2.º solum colligi qd voltas intellectu n̄ dependeat ab ejus opaō, sed ēē duo oïo sint aequi.

Objec. 2.º Voltas pōt p se absolute quid qd vult: ergo nullo mō dependet ab opaō. Respond. ans. qd ipsa pōt qd qd vult, quas imperat aōes externas elicitas ab opaō, sicut nos dicimus aōes mās externas ē elicitas non Stabr a volte, sed a potentijs externis (suppono dignitatem ab anima) et imperative a volte.

Objec. 3.º Perfecō voltis ē p se absolute posse qd qd vult; sed voltas Divina ē perfectissima: ergo p se absolute oïa pōt. Confirmatr qa dato qd nulla alia pōa exequens daretur in Deo, adhuc posset ejus voltis imperio efficaci fieri qd qd imperaret. Respond. maj, qa n̄ ē perfectō voltis posse absolute posse quid qd vult, satis ē qd id possit p potentiam executivam vivitr distinctam ex pte aus: nec voltas absolute ē tam perfecta p se, qd n̄ ē de ejus rōe; alr diceremus voltem perfecti p se, qd sit absolute intellectus, ac proinde voltem n̄ dependere ab intellectu, qa dato Spūs Sanctus procederet p intellectum: Adde qd si voltas absolute esset opaō, Spūs Sanctus procederet p opaōm, ac proinde consisteret intra terminum illius, qd videtr repugnare

prius

p̃iij fidei.

Ad 2.m Ita Confracum. Sic qd sublata oipoa Ds nil poiet et si uellet, ad eum mum q sublata volte nil uellet fit. Si poiet & intelligere. Ex dã Collig. 1o tame oipoam ptendi ad ptinendu qd quid n implicat fieri q ad Persona Dina rigiund inde e, qd n sint obtum Dina oipoa. Collig. 2o potium ee obtu Dina oipa qd ee possibile, n tn qd ee morale malitia.

§. 2.

Oipoa Da sit illatum transcendens ad effectus poiles.

Et quaere, & oipoa Dina ita Sit ecatr Connexa c pilib, ut si implicaret unu tm pile, & oia, deperderet tm oipoa. Multi disquent intr cptum absum & relicum, diunt que Oipoam Sm cptum absum poit permanere sublatis pilibus, n tn Sm cptum relicum. Sic mis dicendi n placet, q Sic n Loqmur d consideratione, Sed abste quaerim explicam, q ut ostendam virgino & illa cptus Sequeremus. Sic Dei omo. Si Lum qi Sublatis pilib tolli cptus illa Res pectiuus c cpti aliqd Dei: Cumq Dc n poit tolli, quin tollat Ds q ab ma qnere. Sine aliq tm qd implicat, n pot ee Sm cptum absum manere Ds Sublatis illis.

Quare Dico Oipoam Dina ee illatum transcens et dere ecalem Connexione c pilib, ut qd implicat uno pili & oib n manere tam oipoam, qua defacto dat. Ita durand. in 1. distae 21. q. 2. Ita Sic bis q. 7. S. q. de auxiliis lib. 2o cap 25 et Colle Recens Scotra media. Probat 1o q si oipoa Da n eet Sibi transcens ad pilia, Deret mo Ds potam ad pducendo Creatum; atq Ds n het tam ptam: qd Probatur

Probatur

Probatur maior quia relatio transiens ita est connexa cum suo termino ut si adveniat aliquis terminus ad illud non habeat potentiam terminus eius; si vero ~~vero~~ pereat aliquis terminus, id est relatio filiationis effectus pereat etiam ipse terminus transiens; e contra vero illud non est relative transiens quod potest permanere in impossibilitate termini: ergo si Deus non est relative transiens ad possibilia habet modo potentiam ad impossibilia. Probatur consequentia quia si aliquid prius fuit possibile adhuc Deus in aeternitate sua habet potentiam ad illud, siquidem adhuc manet eadem potentia; sed dicta de facto impossibilia: ergo sicut Deus in aeternitate habebat potentiam ad possibile, quod impossibile fieret, ita nunc habet potentiam ad creandum.

Minor argumenti videtur ... probo, quia si Deus habet potentiam de facto ad impossibilia, ergo habebit potentiam ad producendum alium Deum, et ad generandum; similiter Pater Aeternus habebit potentiam ad generandum alium Filium. Concedo consequentiam: explico et explanando aio dicit quod Deus de facto habet virtutem ad producendum alium Deum quia Deus dicit duo contraria et implicat potentiam ad ea. Si tamen alius Deus acquireret eam dignitatem et fieret possibilis, ipsa potentia Dei, quam de facto habet, posset producere alium Deum. Unde illa impossibilitas non provenit ex parte Dei, sed ex parte effectus.

Idem dicitur in his terminis, quod exponitur exemplo: Sacerdos approbatus pro tota ecclesia habet potestatem absolvendi omnes fideles, non potest tamen absolvere Turcam; si vero habeat gratiam fidelis, iam ea potestas extenditur ad Turcam, cui antea erat impossibilis absolutio, et ipsa habebat duo contraria pro absolutione recipienda: pariter ergo modo Deus habet potentiam ad producen-

da. Verum

Lenaim, si ipsa ex se n̄ implicet: Unde implicantia d
producat creā n̄ ē ex pte Dei, sed ex pte ɔtradictorum.

Sed ɔtrā omiedum sic insurgo:
Si Ds de facto creŕet quantum ē ex se poām ad pducendū
alium Deum, ɔ ad peccandū, creŕet poām, ut n̄ eēt Deus; sed
implicat unam Ecm creē poām ut n̄ sit: q̄ &c. Pbat maj.
qr si eēnt duo Dii, neuter eorum eēt Ds, qā n̄ uterq. eēnt
includere ɔfeoim, qd̄ in eo Ca n̄ foret. Item si Ds peccaret
eēt n̄ Ds, quia careret sanctitate eēnli: q̄ poēe pducere
alium Deū ɔ poēe peccare ē poēe n̄ eē Ds. Minor argui
pbat, quia nulla res hēt poām ad sui destructionem, q̄
ē ɔ se natum. Exemplum de sacerdote nil valet, qr sacer-
dos in eo Ca n̄ hēt jurisdictionem ad ferendum, qr Pontifex
eam n̄ hēt, sed per accidentem adigit eam Pontifex a xpo,
o sacerdos a Pontifice.

Pbat 2o. mā. Melchior Can. potius
Coborat nrum ɔcludens argum; sublata jubēt tollet ipsa
Dīnā: q̄ hæc ē contra eēam ɔ illius: q̄ si fieret aliqd
pter hæc nova, n̄ poēt Ca ipsā illud pducere: q̄ neque
pot ex se nō pducere impedia, qd̄ ē intentum ɔcludentis
fundamenti. S. q; Stet d[illegible] quia tolleret ordinē q ad
terminationem ad extremum dtr, qd̄ ad eē omnisciū, nāt:
expectat exēplo immensitas Dīnā qā eēt indivisibilis permane-
ret quamvis nulla darentur creā extensiv̄ ei correspondent.
Item scīa Dīnā qā eēt indivisibilis permaneret, hēt n̄ daren-
tur futura, quæ Ds sciret.

Sed ɔtra: Ī illud, qd̄ tolleretur

q̄ ad tracem̄ ad exselum̄ ē aliquid Divin̄ ? n̄? Si Pīum
tolli t aliquid Dei, ē ɔsequenter totus Ds ut iam dixi.
Si n̄? g° æquale dicitt tolli ipsam q̄ ad tracem̄ ad exselū.
Probit illud q̄d tollit eē divinum q̄ad Zelum, n̄ ūo q̄ad
exhilum? Sed Contra, q̄ste ē iam admittere Caritate
Dei liberū in ipsā Contra Theoz illud tantz tantum
in verbo ē Pmā ē quot stia vsoz.

Exempla S. q̄; nil valent, q̄ arguit
à ɔtingentia Creaturū ad ēē Omnium, est nō ut de Creāne-
cessariȝ ad esse ipsius Dei, ē hoc patet, q̄ extra Creāȝ, cui corre
in immensitas Prima, ē ɔgens; Item ex Creāȝ Contingentia ar-
guit ad Sciam̄ naturam Dei: Vt ūo intelligat q̄m Fibula
sint expla. Dilo sciam̄ Dei naturam̄ est nō q̄ mansura solū
n̄ darent fūra, q̄ fūra st ɔtingia, ē illa Sciā ē nāria. id ūo q̄d
ē ɔgens n̄ ē capax, ut ɔ eo comeretur nāriu; at sublatis fu-
turis tolleret Sciā Dei libera ē ɔgens; sicut sublatis possibilibz
tolleret Sciā Dei nāria, ē Sublatis spatiis posibiles immensitas,
n̄ tn̄ q̄ id, q̄ aū n̄ erit Creā existens, q̄ Plāi extra ē Congens et
ɔ illā n̄ pōt Conesti immensitas nāria. n̄ nego tn̄ immensit
n̄ dicendam aū correspondere Creȝ, si Ea tolleret, ē nāria si-
cut ipsā n̄ tolleret p id q̄d aū n̄ Eloderet; unde oīa ponit solut.

Dīs 2° Ex S. q̄, est ipsā Pvina
ē magis nāria, qm̄ possibilia: g° n̄ pōt villis conesti et negat ans,
ut dixi in Logā. Dīs 2° Lēt tollat esse ɔgens aūu liberos Dei
adhuc manet ipse aūs liber q̄ad Zelum: g° Lēt tollant posilia adhuc manet
ipsa ipsā q̄ad ēē in se tum. Et hoc mysterium aūu liberoz Dei ē
SSmæ Trinitatis ē speciale illoz Caritatis n̄ pōē q̄ extendi ad alia Sla-
tā Pmā, q̄ tale tolleret ōs Stiā.

Pōst 3 ̄ ingredieoptius

Pbatr 3.º mīa Relatio, q.ª impile ē vnā Rem eē iadeq̄te impile, ēt inadeq̄te pibe; sed data ꝯtraria Snīā hoc sequeretr: q̄o &c.º Pbatr min., q̄ sequeretr impilitato vno effū manere Cam̄ adhuc pilem imo existentem, sed tunc sequeretr implicantia assignata: q̄o &c.º Pbatr hac min. q.ª effum eē pilem dici et n̄ seq duo ꝯtraria ex eo q̄d ponatr extra Cas, ēt poēe dari Cam̄, quæ illu possis pducere; nam vtrumq̄ sequitr ad possibilitem. Seqm vno im̄ sublato n̄ pōt effēt poni extra Cas; atq in hoc tolleretr pilitas effctū, et maneret Causa: q̄o eēt effūt inadeq̄te pilis, ēt indeq̄te impilis. §.102 §.102

Proponuntur argumenta contraria Snīæ

Pro ꝯtraria Snīā stat Vasq. quem seqtr Aarcon tract. 2.º disp. 2. Cap. 4.º Stat ēt P. Thomas ꝯ Suis, et q̄plus ex scholisticis, q̄i sequitr Mied. in metha ꝯtrou. Lo punto 4.º S. 2. S.a Luc. L.º 4. n. 464. Probatr obiect. 1.º Relatum tranßens dependet essētr a tr̄o; sed ossoād.º n̄ dependet essētr a pilibus: q̄o &c.ª

Pbatr min. 1.º q.ª indeleus ē hoc asseriē. 2.º quia Scīā Dei n̄ dependet a bestia creā, et sibi immensitas D.ⁿⁱ et ab eas extra n̄ dependit. quamvis Scīā, ēt immensitas substans fuerit ēt extenht. Si dissd.º minorē, n̄ dependet a pilibus, hoc ē n̄ ipsi abeis, neq̄ p causalitem pducitr illud minorē, ē n̄ dependet tōtē pōt per maneri sibi blantr pilia negomin. Stat tet cuim sit ossoām n̄ fieri, neq̄ pduci a pilibus, tn̄ si hac forent impilia, impliciꝰ foret ipsa: Pbt. ex eo q. si impliciꝰ foret Filiꝰ impliciꝰ foret Pr̄ Eternꝰ, et hic Pater Eternꝰ n̄ dependet a Filio aut e c.ª Sed sic ita inter se connexi, ut implicante uno implicet alium. Exempla a simmilitudine et Scia D.ⁱ iam s.ᵃ manent refutata.

Objicies 2.do Pro eod. S.ᵖ: Relatum transcens e Ratio pter termini; sed ipsa D.ᵃ n̄ e ratio pter pōtia: ḡo &c.ª Pbatr minor, quia ipsa e ipse Ds; atq Ds n̄ e ratio pter Creas, sed pter se: ḡo ipsa Deitas n̄ e ratio pter Creas. Confirmatr ex eo, q.ᵈ patibilis qualitas v.g. Calor n̄ e relatum transcens ad aliud Calorem, q.ᵃ ejus effectus e conservare subiec.: ḡo effectus Rationis ipsa D.ᵃ sit pter se ipsum Deum, n̄ erit relatum transcens.

Resp. disting.do maj. e Ratio pter termini prout id valet atq esse connexum natura cum ptio, et desisteret si desisteret unum ex ipsis, concedo maj., prout id e d. dependere ab eo, nego maj. Itaq n e d esse Cuiusq relati transcendentis dependere ab eo, sed e d ejus esse connecti cu alio cum pto, et in hoc oia relata transcendentia conveniunt. Differunt tn. in eo qd aliq prter trum sint, et ab illo dependeant, aliqua tn. eam dependeant n̄ sunt. Ad confirmatio si suppositio Cti calorem n e e relatum transcens ad calore genitum. S.

Objicies 3.o pro eod. S.ᵖ: Relatum transcens n e magis natura qm quibus, siquidem ex actualo perit relatum; atq ipsa D.ᵃ e magis natura qm Crea: ḡo &c. Pbatr minor ex Divo Anselmo dicente: id qd p aliud e, minus e eo, qd per se est. Sed

Creā

a Creã si ꝑ oppõ, ñ hĩ ẽ dª: ꝗ ddr. Retr neg.º minõre, qª inter duo neccia ñ pot unũ ẽẽ magis altio neccium, quia cum necessitas nulla dicat ꝯtingẽam, sicut et veritas nulla falsitatem, nihilus ẽẽ magis nã aut magis neccia una qm altera. Ad Divũ Anselmũ dico illum non intelligi de necessitate, sed de nobilitate, unde dit perfectiorem ẽẽ oppositam Creis.

Objes 4º Ex omnibus: Nullus licet potẽ ad nil; sed possibilia sunt nil: ergo ad ea ñ pot dari licet potentia: Cfr. quª possibilitas ẽ potẽ summi in se, et ex se, intelligitur ẽ quædã ñ repugnãa, quæ ẽ negatio; relatio ẽ ipsa cã, quæ ad se ñ pot referri: Respõdeo. dico distinguo maj. si sit potã producere productiva, ꝯcedo maj. si sit cognitio, nego maj. divinitas ẽ, quª potentia productiva ñ pot producere negationem, aut relationem; cognitio vero pot et negationem et relationem producere.

Ad minorem dico illam distinguo possibilia ñ sunt aliquid creatum existens, ꝯcedo min. possibilia ex tunc, nego min. Itaque illud ens possibile ꝑ pot summi pro possibilitate ex sola, et hunc ẽ ipsa oppositio potentiæ producere, et pro ñ repugnantia quam dicit ad existendum, et ꝑ neutro eos ꝯcedit oppositio dantur, quod solum ñ ꝯcedit ꝯ ñ distinguatur a se. Deinde nego ꝯ negationem, quia negatio ñ ẽ producibilis potentiæ. Dico pot summi possibile pro ipsa entitate dicit, quæ dicitur in lecto ens possibile, et quia si ponerentur ñ sequerentur duo contradictoria, et ꝯ hac entitate ñ potã pro absolute, sed sub conditione ꝯcedit oppositio dantur.

Objes 5º ex eod omnibus: Relatio transcendens salvã creaturã dependentiam ẽẽ ab alio; sed a se ñ

ñ

non exstante, immo numquam existura non potest dependere Dei
existentia: quod dico. Probatur minor, quia Deus non existens non potest cau-
sare: ergo neque ab illa aliquid dependere. Item disjunctio
major dependet essentialiter a natura, hoc est non potest persistere absque
impossibilitate termini, ergo major, hoc est dependet per aliquam causali-
tatem subjectivam omnia relata transcendentia ergo major
aliquid id est effectus a causa ergo major. Itaque dependentia re-
lationis transcendentalis a natura est per necessariam connexionem cum re
cum ipso termino, quia implicat manere posse producere in actu sublato
posse produci in actu, et e contra, aliquid non dantur relata tra-
nscendentia, quae dependeant a natura et tamen possint ab ipsa effici
actualiter, et sic hoc item ad probationem minoris, dum quod est non posse
operari quin existat, quia actio cum sit entitas ~~[illegible]~~ realis
existens debet dependere a re reali existente; at in ea dependentia
per connexionem non datur actio saltem in ordine, ut patet ex dictis.

Objicies 6° contra hoc sic arguendo: Nulla causa
concurrit essentialiter cum extra sui effectus: ergo neque cum possibilitate. Probatur
consequentia, quia extra, et possibilitas non distinguuntur: ergo si nulla causa conc-
currit essentialiter cum extra sui effectus neque cum possibilitate debet concur-
rere disjunctio consequens, ergo neque cum possibilitate, id est cum eo quod non sequuntur
duo contraria, ex eo quod effectus ponatur extra causas, neque consequentiae,
id est cum eo quod actu ponatur effectus extra causas, ergo consequentia; quia poni
extra causas est contingens, nam praeter ipsum esse rei addit concursum
causae influentis in effectum: Itaque cum possibilitas effectus stet in eo quod si
ponatur non sequuntur duo contraria, et ex eo quod sequuntur in effectu,
et in causa sequuntur, non potest non causa concurrere cum ea possibilitate; at vero
cum extra sit ipsa positio extra causas, et causa possit stare, quin actu influat,

ut pēt in dine babilonilo, unde ē Cāñ ñ Concē euāt exḡā effīz.

Ad Ebocm̄ Ct Digg.° aūj extrā ē possibilitas ñ disgueūt Sōñ ordem̄ gā dt in Tecto, Ddē aūj, Sñ dotilem̄ ē gād Statum, quem Conservant nō aūj; Unde effectus ē trij Cā gād unū Statum, ñ nō gād alliū, Sicut eād Causa ante ezTām ñ pōt operari, ē pōt operari extērj, ē ñ Cā pōsly ē extērj ē eadem, ē Sōt dirsā gād Statum.

Pro Solutiōē aliorū argeorum Notabij 1°. potteri Dāni dire ordem̄ transitum ad obōm̄ volibile, idem Sciānd ad obōm̄ Scibile; unde desileret volitas Dīna, Si desileret amabilitas in obō, ē Sciā D.ª Si in obō desileret Scibilitas; tamen Eac ñ distiōe, qd volito nāria D.ª (~~alije~~ e = talis ē amor q̄ Se Deus Suas qd perfeōs, ē Creās pōtes diligit) ē Sibi Sciā desileret desicientibus obōī narii, ē tam volio q̄m Sciā libera Sōt desileret desiciente Sōt obō ōtingenti; unde perfeōs nāria Dei Sunt Ectata transcendentia ad obōa nāria ōgintes uō ad obōā ōtingentia.

Notabij 2.° oēs Creās ē Ectata transcendentia ad Deum, Cāō ad effīz. Notabij 3.° Prim̄ Eternum ē Tellum̄ transcens ad Silliū, ē utrumq ad Spū S.; ac ē ōtra perfeōs uō, qua uiler ñ disgueūt, ē Tellati transcens ad uirle ad inuilem. Nota ultimo D.ª S. L. gladiū motum ñ nalus adhuc Cerē uirtem̄ occidendi, Sēt ē ñ dēt Corpus occisibile, qd Tellū transcens ñ exigit āū tum̄ ōtentem̄, Sō pilem̄; unde Si implaret Corpus occisibile, hinc ñ Cerēt gladius uirtem̄ occidendi.

Sectio 4.ª

Ȧ Creare Sit proprium Solius Dei?

Qd vero Ds sit Creator et de facto oïa Creaverit Constat ex pluribus locis Scripturæ, ad Hebræos 3°: q Creavit oïa Deus e. et Apocalypsis 4° Tu creasti oïa mio videndo legitur et sit illius proprium creare, ut nulli crea. competere possit.

§. us unicus

Utrū sit crea. possit ut ca. principalis naturaliter creet?

Negativa affirmatur. Ita Durandus in 2° dist. 1. q. 4. Suar. disp. 11 sect. 6. subsect. 2. n° 103. Similiter Suar. lib. 5° tractu 2° cap. 4° videtur Stare. N. C. Trinitarius tractu 1° disp. 3. q. 6. n° 210 contra Spinozam. Probatur, quia in ordine ad potentiam Dei absolutam ea sola sunt neganda quæ manifestam involvunt contradictionem; sed nulla datur in eo qd dé possibili admittatur crea. principaliter creans: ergo dicendum. Minor n. melius probatur, quam solvendo oës locos contrariæ sñiæ.

1a Ratio, q ostendit impossibilem esse creationem, desumitur ex D. Thoma 1a pte q. 45 arto 5°, quia effectui universalissimo debet tribui ca. universalissima. Sed effectus creationis é universalissimus: ergo debet tribui ca. universalissima, nempe Deo. Contra hanc rationem insurgit Scotus dicendo effectum universalissimum nullum dari, quia nullum ens in communi producitur. Deinde, inquit Scotus, tam universalissimus é effectus productionis quam creationis; sed effectus productionis non tribuitur soli Deo: ergo neque effectus creationis. In isto sensu bene impugnatur Scotus, sed ratio S. Thomæ non stat ut sonat, quia valet id, atque dicere causa, quæ potest creare debet posse creare omnia, sicut visus oculus q potest videre unam albedinem debet posse videre oës. Et ipse in sua explicatione negat minorem locum S. Thomæ, quia Sanctus Doctor loquitur

Ca

Cā potens pducere oīa dependētr a subto, dēt posse pducere oīa dependētr a subto, ita ñ sequr Cā potens Creare vnū, dēt posse Creare oīa, et raō a priori ē, qa oēs res, et Cā creata sunt finitæ et limitatam virtem, et licet dēt Creā infinita, hīc solū ē in Certa spē, ac pinde ñ pōt extendi ad oēs, ut pōt Cā 1.a

2.a Raō Ex eod. D. Thoma sic se hēt:

poā Creandi dēt eē infinita; sed solū Deus ē infinitus: ergo. Pbatr Maior, qa quamuis res Creata sit finita, hīc mūs illam pducendi requirit virtem infinitam; sicut licet visio restituta Caeco, et resuscitaō entis sit finita, hīc ñ pōt fieri a virte finita pp mūm illa faciendi. Rt negō maj. ad pbaōm Rt negō paritatem eor exemplorū, et raō ē, qa resuscitaō entis, et visio restituta Caeco, sunt quid miraculosum, et ñ possunt fieri a poā nāli, qa semp intendit noua. Vnde ad sic Corruptum ñ pōt dari nālis regressus; at vero poā Creandi absolte ē nālis, qa ñ ē miraculosum Creari. Complendi namque intra sphæram entis nālis producti; Vnde mūs pducendi res Corruptas ñ pōt conuenire Creaē sine eleuaōe, qa semp naliter operatr, pōt hīc Creaō, qa nālr fit.

3.a Raō, quæ ē Caetani sic se hēt:

qdo dua Cā concurrunt ad vnū effectū, hīc dēt crescere virtus vnius statu qd vna suppleat virtem alterius, quantum decrescunt virtus alterius; sed virtus Cā nālis decrescit vsq in finitum: ergo virtus Cā creatiua supplens in Creaōe eius concursum dēt crescere in infinitum, et consequenter virtus infinita ñ reperiatr in Creis, incompetat eis Creare. Rt negō min, qa virtus Cā nālis ē finita, et terminata, ut oēs concedunt, imo sic explicatr arguō: Quā res finita ñ faciunt infinitum ulterius patet

sed